

نیروهای کار

اعتراض‌های کارگری و جهانی‌سازی از ۱۸۷۰ تا به امروز

Forces of Labor

Workers' Movement and Globalization since 1870

بورلی جی. سیلور (Beverly J. Silver)

دانشگاه جانز هاپکینز

نخستین نشر ۲۰۰۲

نشر آلفابت ماکزیمما

برگرفته شده از نسخه چاپ دانشگاه کمبریج

نخستین نشر به زبان فارسی ۱۳۹۰/۲۰۱۱

شابک: ۹۷۸-۹۱-۹۷۷۲۵۷-۲-۹

www.alfabetmaxima.com

alfabetmaxi@yahoo.se

Tel.0046-8-7600343

برگردان: عباس منصوران

ISBN:978-91-977257-2-9

نیروی کار- جنبش های کارگری و گلوبالیزاسیون از ۱۸۷۰

بورلی جی. سیلور (Beverly J. Silver) نویسنده کتاب، استاد جامعه‌شناسی دانشگاه جانز هاپکینز می‌باشد. پرفسور سیلور در شهر دترویت (Detroit) زمانی که هنوز دختری جوان بود، در برهه‌ای از مبارزات داغ طبقه کارگر پرورش یافت. وی در «اتحادیه متحد کارگران کشاورزی» و «کارزار همبستگی با شیلی» تلاشگر بود. سیلور به عنوان پژوهشگر، اکنون با کاربرد روش پژوهش جهانی - تاریخی، پژوهش‌های خویش را پیرامون مسائل توسعه، کار، تضادهای اجتماعی و جنگ، تمرکز داده است. وی دوره‌های نظریه‌ی اجتماعی، توسعه، جامعه‌شناسی کارگری و سیاسی را در جانز هاپکینز آموزش می‌دهد و با گروه پژوهشگران درباره نیروی کار در نظام جهانی همکاری دارد. سیلور به همراهی جیوانی آریگی، کتاب پرآوازه‌ی "هرج و مرج و حاکمیت در نظم نوین جهانی" (۱۹۹۹) را نگاشته است. او تاکنون دوبر بار جایزه مشهور PEWS^[۱] بخش انجمن جامعه‌شناسی آمریکا را از آن خود ساخته است. پژوهش پروفیسور سیلور با استفاده از روش‌مندی و ارزیابی جهانی - تاریخی و مقایسه‌ی روند گسترش تضادهای اجتماعی و کارگری ویژگی دارد. کار وی در شبکه‌ی گسترده‌ی زمانی و مکانی، چشم‌انداز نوینی از مسایل اجتماعی را پیش روی می‌گشاید؛ با این هدف که الگوی پیدایش و بروز دوباره، تکامل و "نوآوری واقعی" روندهای جهانی‌سازی کنونی را آشکار سازد. پروفیسور سیلور نویسنده‌ی:

- "اعتراض‌های کارگری و انباشت سرمایه در مقیاس جهانی"^[۲]،

- "نقاط چرخش مبارزات قهرآمیز کارگران در صنعت جهانی خودروسازی، دهه‌های ۱۹۳۰-۱۹۹۰"^[۳]،

- "منابع اجتماعی هژمونی‌های جهانی"^[۴]،

- "اعتراض‌های کارگری و ارزیابی نظام‌های جهانی:

پیش‌فرض‌ها، مفهوم‌ها و سنجش" و "مقایسه‌ی الگوهای جهانی تضاد کار و سرمایه: اعتراض‌های کارگری، امواج درازمدت و چرخه‌های هژمونی"، هر دو نوشتار در نشریه رویو (مرکز فرناند براودل)^[۵]،

- "تناقض‌های «موقفی» در حالت نیمه‌پیرامونی: مورد اسرائیل"^[۶] می‌باشد.

جایزه کتاب برگزیده‌ی سال ۲۰۰۴ از سوی PEWS، به‌خاطر دست‌آورد چشمگیر پرفسور سیلور در گسترش تئوری سیستم‌های جهانی به کتاب "نیروهای کار: جنبش‌های کارگری و گلوبالیزاسیون از ۱۸۷۰" (نشر دانشگاه کمبریج ۲۰۰۳) داده شد. به بیان گروه داوران، این کتاب با پژوهشی جهانی - تاریخی، به بررسی اعتراض‌های کارگری از سده‌ی نوزدهم تا بیستم می‌پردازد، تا روابطی در روی بین مقاومت طبقه کارگر و انباشت سرمایه را پی‌گیری کند. او میدان دید روشنی از سیستم‌های جهانی را برمی‌گزیند تا این تناقض‌ها را به آزمون گذارد. افزون بر آن، نویسنده بر این برهان است که در گذر زمان، جابجایی‌ها و جایگاه سرمایه در برانگیختن

^۱ (Political Economy of the World system- PEWS) - اقتصاد سیاسی نظام جهانی، بخش مهمی در انجمن جامعه‌شناسی آمریکا می‌باشد که به‌طور مستقیم به موضوع‌های پژوهش‌های توسعه می‌پردازد.

^۲ Beverly J. Silver (1992), "Labor Unrest and Capital Accumulation on a World Scale". PhD Dissertation. SUNY- Binghamton.

^۳ Beverly J. Silver (1997), "Turning Points of Workers' Militancy in the World Automobile Industry, 1930s-1990s". Research in the Sociology of Work, vol. 6, pages 43-71.

^۴ Beverly J. Silver (1999), "The Social Origins of World Hegemonies", chapter 3 in Arrighi and Silver et al.

^۵ Beverly J. Silver (1995a), "Labor Unrest and World-System Analysis: Premises, Concepts and Measurement." Review (Fernand Braudel Center), vol. 18, no. 1, Winter, 7-34; Beverly Silver (1995b), "World-Scale Patterns of Labor-Capital Conflict: Labor Unrest, Long Waves, and Cycles of World Hegemony". Review (Fernand Braudel Center), vol. 18, no. 1, Winter, 155-192.

^۶ Beverly J. Silver (1990), "The Contradictions of Semiperipheral Success: The Case of Israel". In William G. Martin, ed., *Semiperipheral States in the World-Economy*. New York: Greenwood

اعتراض‌های کارگری، بُرداری حیاتی داشته و دارد. این کتاب نشان می‌دهد که افت اعتراض‌های کارگری در کشورهای مرکزی، به‌ضرورت بایستی در پیوند با اهمیت پیدایش جنبش‌های کارگری در کشورهای پیرامونی نگریسته شود.

انگیزه‌ی برگردان و نشر این کتاب:

- سرشت پژوهشی، مستند بودگی و روش‌مندی دیالکتیکی کتاب؛
- اگرگفته شود که، پس از کتاب پژوهشی "شرایط زیست‌مندی طبقه کارگر در انگلستان" نوشته فردریش انگلس در سال ۱۸۴۴، که بر مبنای صنایع سده‌ی نوزدهم جمع‌بندی شده است، این نخستین باری است که صنایع بافندگی و خودروسازی سده ۲۰ میلادی و صنایع خدماتی و اصلی آغاز سده ۲۱ در گستره‌ی جهانی بررسی می‌شود؛
- پژوهش‌گران به رهبری سیلور، با این کتاب به نظریه‌پردازان و مبلغین نظریه "پایان کار" و "زوال نیروی کار جهانی" نشان می‌دهند که بهر استی پایان کار - به معنی کالایی آن - با پایان‌یابی سرمایه‌داری رقم می‌خورد. برهه‌ی بازار آزاد و تهاجم گلوبالیزاسیون است، اما «عصر طلایی» برای سرمایه نیست و تبلیغاتی به‌نام "عصر پس‌بازار" و «رؤیای آمریکایی»، یاوه‌گویی‌های مبلغین سرمایه بیش نمی‌باشد.
- کتاب پیش روی، همراه با خوانایی دیدگاه پولانی در اینجا و آنجا، اما بر درستی دیدگاه مارکس پافشاری دارد، تضاد کار و سرمایه را آشتی‌ناپذیر می‌بیند و فرار سرمایه را از جایگاه‌هایی که در آنجا نیروی کار قدرت چانه‌زنی دسته‌جمعی دارد و خاموش نیست، گریز ناپذیر می‌داند.
- هدف نویسنده از نگارش این کتاب، جستجو برای پاسخ به این دو پرسش است- پرسش‌هایی که دغدغه‌ی سرمایه و نیز فعالین کارگری - سوسیالیستی نیز می‌باشد:
- نخست آن‌که آیا "روندهای کنونی جهانی‌سازی سرمایه به‌مثابه بازار واحد جهانی، به یک ناتوانی بی‌سابقه نیروی کار و جنبش‌های کارگری انجامیده است"؟
- دوم آن‌که "آیا جهانی‌سازی در حال بازآفرینی شرایط عینی مناسب برای پیدایش یک انترناسیونالیسم کارگری نیرومند است"؟
- گفتمان درباره‌ی حال و آینده‌ی جنبش‌های کارگری، درون‌مایه و پرداخت کتاب را سازمان می‌دهد. لازم به یادآوری است که این کتاب تاکنون به زبان‌های آلمانی، کره‌ای، فرانسوی، اسپانیولی، چینی، پرتغالی و ترکی منتشر شده است.
- کتاب نیروهای کار، نخستین اثری است که پس از کاپیتال مارکس، ساختارهای گوناگون تولیدی از صنایع بافندگی سده هیجدهم گرفته تا خودرو سازی سده ۱۹ تا ۲۰ و صنایع و رشته‌های تولیدی دوران کنونی جهان سرمایه‌داری را مورد بررسی قرار می‌دهد.
- نویسنده به همراهی گروهی از پژوهشگران با این کار سترگ، منبع آموزشی و تحلیلی بی‌مانندی را در اختیار طبقه کارگر جهانی و جنبش سوسیالیستی قرار می‌دهد. بخش‌هایی از موضوع‌های این اثر در برگزیده‌ی گفتمان‌های زیر هستند:

* گفتگوهای پیرامون اکنون و آینده‌ی جنبش‌های کارگری یک «مسابقه تا آخر خط»؟

* اعتراض‌های کارگری در چشم‌انداز تاریخی- جهانی: شبکه‌ای دریافتی و تئوریک

* یک انترناسیونالیسم نوین کارگری؟

* سرچشمه‌ی قدرت کارگری.

* مرکزکشی‌ها و تناقض‌های مکانی سرمایه‌داری تاریخی

* نا همسانی‌ها و همانندی‌های جنبش‌های جهانی کارگری

*نمایی از الگوهای اعتراض‌های کارگری در گستره‌ی جهانی

*پایگاه اطلاعاتی گروه جهانی کار

* کارگران جهان در سده‌ی بیستم:

* جنبش‌های کارگری و جابجایی سرمایه

* الگوهای جهانی - تاریخی مبارزات قهرآمیز کارگری در صنعت خودروسازی. **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

- ایالات متحده

- اروپای غربی

- برزیل و صنعتی‌سازی صادرات‌محور فوردیستی

- آفریقای جنوبی

- کره جنوبی

* آغاز دور جدیدی از جابجایی و مبارزات قهرآمیز کارگری؟

* رهیافت فن‌آورانه‌ی پساوردیستی؟

* مرزکشی‌ها و تناقض‌های تولید کم‌هزینه و دوسویه

فصل سوم- جنبش‌های کارگری و چرخه‌های تولید

۱- چرخه‌ی تولید خودرو

۲- چرخه‌ی تولیدی مجتمع صنایع بافندگی از دید مقایسه‌ی تطبیقی اعتراض‌های کارگری در صنایع ترابری

رهیافت،

۴- یک رهیافت جدید تولید؟

* صنایع نیمه‌هادی (Semiconductor)

* شرکت‌های خدماتی (producer services)

* صنعت آموزش

* خدمات خصوصی

۵- نتیجه‌گیری

فصل ۴- جنبش‌های کارگری و سیاست‌های جهانی

۱- جنگ‌های جهانی و اعتراض‌های کارگری

۲- جهانی‌سازی اواخر سده نوزدهم

بروز جنبش‌های نوین کارگری

۳- دور باطل تضادهای بین‌المللی و درون مرزی

۴- اعتراض‌های کارگری، جنگ جهانی و جنگ‌های آزادی‌بخش در کشورهای مستعمره ۵- هژمونی ایالات متحده آمریکا

* مصرف انبوه و پیمان‌های اجتماعی پیشرفت‌گرا

* بازسازی ساختاری

* از بحران در هژمونی آمریکا تا بحران جهانی نیروی کار

* فصل پنجم- نیروهای پویانده‌ی دوران کنونی در چشم انداز جهانی- تاریخی

۱- یک مسابقه‌ی تا آخر خط؟

۲- پایان تقسیم بندی شمال - جنوب

۵- یک انترناسیونالیسم نوین کارگری؟

۳- ناتوانی ساختاری قدرت چانه‌زنی دست‌جمعی کارگران؟

به کجا، جنگ و یا رعایت حقوق کارگران؟

...

متن اصلی کتاب، دربرگیرنده ی ۲۴۰ صفحه می باشد که نشر فارسی آن ۴۶۰ صفحه افزون شده است. از آنجا که برای خواننده فارسی زبان، بسیاری از ترم ها و واژه ها و تعاریف، نا آشنا به نظر می رسیدند، از این روی، توضیح آنها، در پانویس نزدیک به ۱۰۰ صفحه را در بر گرفت.

خواندن و نقد این اثر و کار تحقیقی با ارزش را به تمامی فعالین جنبش کارگری- سوسیالیستی پیشنهاد می کنم.

عباس منصوران